

24 óra

Aczél Petra - 2016. 03. 01.

Fontos, és az ember egyéni szabadságát a legmesszebb menőig tiszteletben tartó javaslattal szeretnék élni.

Azzal, hogy holnaptól ne legyen kötelező az időnk jelenlegi mérése: a 24 órás ciklus, annak egységei és múlásának ritmusa. Hadd nevezze és számolja mindenki a maga ízlése szerint az időt. Ez nyilván nehézséget fog okozni a munkában, a közlekedésben, a társadalmak életének szervezésében. Valószínűleg képtelenség lesz elindítani egy vonatot (menetrend se lenne, hiszen, ha nincs időpont, a menet se lehet rendben), összehozni egy találkát, elmagyarázni, mikortól beszélhetünk lágy helyett főtt tojásról, bevallani valakinek, hány napja nem eszünk csokoládét. De ez legyen a legkevesebb. Ha mindenki maga fejezheti ki, mit ért időn, a múltón-telőn, akkor boldogabbak és szabadabbak leszünk. Kérem az Olvasót, ha mindezt elképzelte, döntse el, lehetséges lenne-e a holnapi napja, a munka- vagy tanulási idejének kiszámítása, a családi élet szervezése, a felelőségek elosztása. Joggal fogja úgy érezni: amit javaslok, az badarság. És igaza lesz.

Amit számokban tudunk mérni, arról sokkal könnyebben belátjuk, hogy kötelező. De legalábbis kívánatos. Mint a vér cukor- és koleszterinszintje, mint a levegő tisztasága, mint a munkánkért járó fizetség.

Vajon miért nem vagyunk ennyire biztosak a szavakkal mért értékeink kötelezőségében? A kultúrában, a nyelvben, az irodalomban, amelyek semmivel nem megfoghatatlanabbak,

mint az idő, mégis, sokkal könnyebben mondunk le arról, hogy megtartó vázként rendben tartsák közösségi életünket.

A Pál utcai fiúk 2017-ben lesz 110 éves

Lehet, hogy Jókai olvasása nélkül is elindulnak a holnapi vonatok, de a gondolkodás közös folyamába való bekapcsolódásunk kevésbé fog sikerülni. Le lehet késni a műveltségről is, csak azt nem az órák mutatják, hanem egy társadalom közgondolkodása. És ahogyan az idő, úgy a „kötelező” irodalom is néha munkát parancsol: fegyelmet és figyelmet, bevonódást, értelmezést. Az irodalom nem olyan, mint a csillapítók szlogenje: itt van idő még a fájdalomra is.

Kinek az érzékenységét sértheti a kötelező irodalom léte? S azt akkor miért nem zavarják a menetrendek, a kalóriatáblázatok vagy az ügyfélfogadási idők? Miért nem lehet úgy felfogni, hogy bizonyos olvasmányok kötelezővé tétele a közös életben való részvétel szabályaira is nevel, és, hogy amit meg kell csinálni, arról végül kiderül, hogy mindannyiunknak jó, mindenki nyer vele.

Ráadásul, ha irodalomról, és azon belül is, a kötelező olvasmányokról van szó, akkor még a számokról is lemondunk. Mert bár évente megjelenik a legnépszerűbb hazai (internetes) oldalak listája, elfelejtjük, hogy ezeknél

sokkal többet és többen olvasták az elmúlt évtizedekben A Pál utcai fiúkat vagy az Édes Annát, de Móriczot, Jókait, Ottlikot. A legnézettebb magyar oldalaink tehát a kötelező olvasmányaink lapjai.

Nem, maradjon még az a 24 óra. Kicsit kevés, néha kicsit „savanyú” is, de a miénk. És maradjanak meg a kötelező olvasmányok: ezek kultúránk ritmusmérői, amelyek néha – mert kiragadnak saját érdeklődésünk mikroklímájából – kényelmetlenek, de amelyekhez végül megnyugtató és jó valamennyiünknek igazodni.

Mert valójában nem önmagában kötelezőek, hanem minket köteleznek: lépést tartani a múlttal, készen állni a jövőre. Küzdeni, azért, hogy megértsünk. Szeretni, amit megértettünk.

Ha azt kérdezem fiataloktól, van-e gond a kötelező olvasmányokkal, azt mondják, nincs. Persze, néha unalmas. Máskor meglepően izgalmas. Éppolyan, mint a kedd után a szerda. Ki hinné, hogy mennyi meglepetést hoz?! Pedig ott van a naptárban, előre kinyomtatva. Ráadásul senki nem mondta, sem tanterv, sem tanár, hogy mindnek tetszenie kell – hogy lenne ösztönző hatása az irodalomnak, ha az ízlést parancsolná, nem nevelné?

A fő kérdés ma is az, ahogyan régen: tudjuk-e szeretni az élményeinket, az olvasmányélményeinket? Élvezi-e a szülő, ha a gyereke felfedezi a „klasszikusokat” – vele olvassa-e a sorokat, amelyek egykor őt is beavatták? És tudja-e még a tanár hitelesen mutatni, hogy a műveltség a legnagyobb luxus: mert megfizethetetlen?

És meg tudjuk-e tartani a bizonyosságot, hogy a kultúránk órája, a kötelező irodalom, nem elvesz, hanem hozzáad közös időnkhez?

(Kép: **Wikimedia Commons**)

Nincs hozzászólás!

Your Email address will not be published.

Save my name, email, and website in this browser for the next time I comment.

This site uses Akismet to reduce spam. [Learn how your comment data is processed.](#)

© 2025 e-nyelvmagazin.hu. All rights reserved.